

50.

RANDAJAN N° 4.

Sügis kurbus.

Suul kuulub rühmasisavale sajun,

Ent kollaslehed lendrad summatantsu ajun,

- Kurb sügislaevan nutab kurnalt vändar tind,

Ent tinapiltist märgu libab päevad ööd.

Ent nurbund lehed lendrad summatantsu ajun,

Alu ninna jälci coolnu lõhna uajus

Wt. sissu! oh suru! su ihxat lõmbund riind!

Ent sügisloodus raikselt vaibub summaanne näid.

Luit

Kas veel?

E. K.

Kuul mu mälestus.

K. Juss.

Kas veel kord lõrkele lööb tuli,

Kas veel kord teritad mind koit,

Kas veel sa täused õhusteli.

Kas veel kord silmis särab last?

Kas veel?

Kas veel Sind udustikus suudlen

Mu hinge kuninganna? Sa

Mu eluroonika Sa! Mu kuulen

Nüüd... pilvis kuulen häält: „Sa saa!

Sa saa!

Kas veel kord lõrkele lööb du.

Kas veel kord teritad Sa, mind?

Kas veel kord tormab saatus vilu.

Et anda elul' õnneid mind?

Kas veel?

Kas veel kord blu-Päikesel kuulad

Mina suudlevad

Kas teritab veel koidu äär,

... sügispruusi huba vut. kuulad

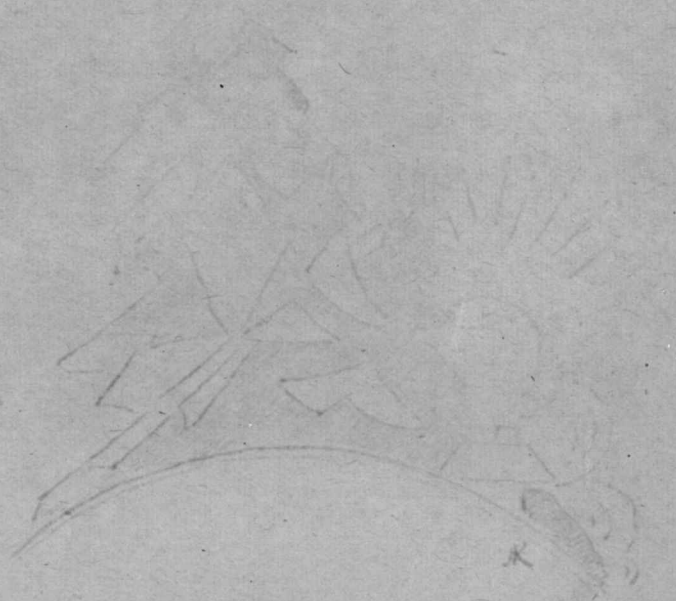
... suudlevad?

Uhi õhtu eha purnas

Kas kuulad?

Kas kumled toruni raigumist
 Sa sügismaastikkõrbes,
 Või pösarate palvehäält. —
 Või südamlõõne haigumist
 Mis elutules kõnes . . . ?
 Kas kumled, lootus, palvehäält? . . .
 Kas kumled veel, kas kumled?

24. II. 23.

Meinasjutt vabaduse valgusest.

Olen veetnud pimedaid, kohutavaid sügisaid, mil
 tuleks en mustas leinarüüis ja hulub toru jälitüüsis paju-
 pöösis, mängides nende portraagus oksiga sügavard,
 ahastavaid ankorde, loone, mis mürgiste nooltena lei-
 kuvad südamusse.

Siis tumenevad mu rinnus pimedusvarjud veel
 enam! O, siis on nii kohuta, ei helgi inimesti ling-
 levat valguskiirt sügav kohutavas öös.

O, kuid igatsen ma siis valgust! Kuid tunestamas
 hinge kurbuse fantaasilised väited...

Ma olen ootel: ootan imeliinse valguskiiri ko-
 hutaval ööl — kuid asjata!

Ma olen ootel. Ootan vaba valguse ihaldatud kii-
 ri rõhuvas öös, mil mustjas sügistaevas on laotud üle
 halli maa.

O valgus! O talv, jões rüütu valge saumetreibla ja
 mata sügisene rõhuvas, hallus... Lõiginda kevadet, häiska-
 vat kevadet vabas looduses, et kaoks mu rinnust kupa-
 ta rõhuvas, äraseletamata kurblike igatsus!

O kevad! Miks võinud sa ainult lähikeste perioodi-
 dena igavikus?

O valgus! Nii vähe on sind hiliseil sügispäivil ja
 needki rõhutatunud kiired tumenevad varsti jälle pea-
 le endi ilmuomist!

O päike! Su paistel tahaksin viibida kogu elu!

O liblikad lühad!

ma häisata
ihte temaga,
see n' aiumelt
si epilgus
siis on
julegi rõhu-
vad sügavõid
ligimedes aja
rattal...

Ma nimas
on valitsemas
alaline sügis-
talv! ...
Siid sillegi
pärast oot an
ma lähikest
keradet, mis
toob päikese
ihte valguse-
ga, toob õr-
nu helinaid,

fas kuigi jälle tuleb vah -
kerad, siis ei väi
süti tades va-
bamaid ihal-
dusi - tundes
heile nut, jõudis
ja intensiiv-
sust.

ja ihalda-
vaks on saa-
hust valged
kerad valitud
ama nõidusti-
ku kumaga
sügavas ääs!

ja loob tuul
lähidast kaa-
sikust rühelis-
te kaskede vi-
astaraid

toob me aratuid
sügisest tuppä,
kuna magesti-

ku: varemist, peentes larsutal ööpin helival kerad -
õie varjude müstlises mängul... Valge uduloov aga
alal onavat jäwejonda, hui nii lõpmata vahudin...

O, kummaline õnnevalgus! Sa oled alles kaugel, hoopis kaugemal kui kevad, noorus, vaba sinimere-
akvaruste peegel...

Sa oled mul kättesaamatu, mul pole väimeelik
jõudu Sa poosis! — Kuid süüsi, ma igatsen,
unistan sinist, olgugi, et ei ole see reaalne, kättesaadav
— vähemalt mulle. Sünnin, et on nii rahuldav, vabam-
vähe õnnevalgust, kui olla ümbritsetud tumedast
sügiseõõ pimedusvarjelist.

O, vabaduse valgus! Õnnestav eluandja, Sa poole
süüdlasest ei väsi ma iialgi — — — — —
— — — — — Mu tulevik on tume — — — — —

Kas siis ei leidu ainultki elustavat valguskiirt
rõhavas eluõõs? . . .

— — Leidub! Mu eeli on süüski helkimas kummali-
sed õnnestavad valgustained!

O, sinimere! Sa rahutule voogavale rinnale tahaks
kord jõuda ja laangi kord jõudma . . .

Näed sa kaugel seda helendavat kuldvirru hoiu-
miskäanel, see on nõrgalt värisevate koidukalide nais-
tiline mäng, mis loob ännu neile, kes jõudvad kord sin-
na — ännesaarele — vabadusannale, kus potumas tär-
kise änn.

O, valgus! Sa lood elu ja ännu — ja ma igatsen
loisimatalt vaadelda vabadusvalguse ikaldot kiiri koidi-
kul! . . .

„Suhke-geeniuste orile!“

hugeden Teie teost, mis on kõlalla satüüriline, ent, mis tahab rüüdada, et lo pole mitte lotter, kes kirjutas teose: „Suhke-geeniused“, valdas minol ääri kahjatusstunne, kahjatus Teie võime! „Suhke“ geniaalne autor. — „Suhke“ loominguu „Suhke“ rüüdada ja pööronnale ise aua geniaalselt, oamisvõimet, kuid ebaõnnestus see! Milline k...!! — Te teadke, et geeniusi haarata, pilgata ei saa mitte mässe, kun ise yhe lyliina tegutsete, hingitsete. Geeniused seisab kõrgumal i-späivseist askeelduist, ent ta eesmärk — iludus ja headus! Geeniused loeb läbi „suhkelised“ tööd ning riskab siis wabemõrvi teatavalt waeratus luulil. —

Kuid ainult „suhke-geeniuste“ kohta valminud see töö. Ma, milline arustawatus, nulline väitelus selgub siit! Te teadke, et kõik, ka „suhke-geeniused“ kas astle ylal või allpool on inõnagi geeniused. Ent geeniused ei väiki, ei väiki ka „suhke-geeniused“. O, kas ei kuule te, kuis meelitavad „Paga-hiimid“ õnu, imelisi, muinasjutulisi helisid väiseraalt, rapleraitt viinli-keelilt! O, kas ei kuule te, kuis „Mozartid“ aua hinge, aua talenti väljendavad kõlavarais klaveri aua vales! O, geeniused ei väiki, vaid teid on andunud täüle, et

hoidu, mis kordasime sõnu - "tust" "Ar. Urus
 ees lugeu

stüüd värsime kergemalud sünd... 20. 11. 1904.
 jändsime rühile - vabastatava isamaa rüh
 mistas, et emaks sel ajal muud

Pöäle vande anti kõigile tulimud püstid ning
 muud sõjaväele tarvisminerad tarbed.

3 päeva olime Tallinnas, õppisime püstilauas
 tun... , läägiga löömist ja ahelreku pootmist; muud
 ju sõjaväele tarvis ei ole. -

Rõõrunähäl kaldas käikid: lundeid... "hiirde!
 "Ähtu sõidame välja!" Kõik kolid ja väävud kor-
 keu - reisivaluis!

Ohluses hämaras marssisime Narva maanteel Peda-
 ma poole. Need olid mehed, kes juletasid meelde vana
 Rõõpa sõjaväele: "Lumalagu keiser, surmale kinnipid
 ja rüüvaid pind!" "Kasvaa, Sind tekitavad su pojad,
 kes läterad hõisates su pühaduste eest surma!" - oli hii-
 gja tundmas. "... Ah sulle töata, tundast, siinilua
 neiu - sul aegu..." kajus läbi talvõhu surmale uute-
 jate viimane tõrvitus, viimane truuetus vana Elu-
 lookusele, kes saatsid oma sõdameid surma. Ja tusti
 oli see pühaline mardumatu truuetus. - Neid ei tulnud
 enast. - Kõlumaa jäi neile kättesaamatuks.

Neid kõesundlusi, neid lasturätte, neid neitsi ja
 emu pisaraid, mis neie järele õhus heljusid, ei sunda

ilms lugeda. Oli ju paljudi, kel euri, kel armuseni ära
või venid tuli saadma uua loovust, kes kangelase nime
all tundmatusse tulevikku kaob - riimane nägemine...

Saunimäe müdina, kuulipildujate lögina ja kummi-
de põrinnal hülka segasid endid nutvad nooruskaaldest,
kes saatsid kallimaid eluvõrandusi isamaa õhualta-
rile.

Frummipõrin kadus igavikku. Läbi sõdurite vi-
dude pool kepi najale tuletades euaxene. Läbi pisarate
küsis ta ühelt ja teiselt, kas keegi ta poega pole na-
med - oli aihune vanemu õnn. „Joonis mil-
lani salaja kottu ära“ Ja leidis poja, kuid „ja“
- viimane oli, juba isamaapäätajate arvas.

Rong kihutab... Pimedus katab sumerise var-
judena kinni need territooriumid, hõbekilgarad pisa-
rad ja värisevad territooriumid. Ka paljud ragnis-
liigid värgisid paljult alla puuajajätkude pisa-
rad. Need jätsid tõesti puuvalaja sünniliina:
paar kiind hiljem sulusid need omad nooruselõken-
darad silmad - kuid laulis neile igavest un-
laulu.

Viljandi peatasime paar päeva.

lähemini ääri ilirõõmsatena. Rompāni üleu-
teifant Paulmeister andis euvast piibust igale
nile „raku-mahvi“ vendlus-ühendus märgine
lõhna. (tä. (;ärgneb). 21. II. 23.

Dramaatiline õhtu.

Mäletan, et suvin, tabatuna "Cauori" noolest
silmaast, kust auras välia hing. 1: seisatas värised
sügise-talve - 5-c kraadilises temperatuuris, kükitas
riinul veel funktsional, ning sai unes kujus elumärkid.

Spirituualses olekus irritan õnnetult vaibu.

huul kogu
üle, mis inim-
liste kogemus-
te kannatamis-
seus nõrk ja
vuttan otsema
nut elavunt.

flüsiw
ihelt kui tei-
selt, kus pean
registreerima
ind, kuid nar-
ravad

Vihastan.

aa, nii on
siis luugu vai-
rustatuna. Otsi, tuhni, kui soovid targaks saada.

Linglen.

Konaga, nagu laqunenud puuteline vanner, lohistel
keegi müüda, häid paragrafina tege.

imede riigis.
peab ise kõik
teadma, us-
kama pare-
mat paina
otseid, sest
oled väin,
hõlvur blond,
kel pole ki-
ha, keda nälg
ei kurma, ont
sellepärast ac-
ga tohleta,
laiseida, iga-
päevaste vä-
rede eest re-

"Pra, ilus loomare! Kuhu ühid? Juhata teed!"
hüüan.

Peateb, kirub tules liiguale.

"Olen kuradi agent" tutvustab.

"Mina - hulguis!"

"Hui, tead hulguis, ülehomme on põrgus "dramaa-
tiline õhtu", tule sinna! Eskava nuugar. Täielikumad
ettevanded inimeste meelemeisist ja armastusest. Siin
piletid!"

"Hällid?"

10 märki.

Mõlten: "Kena kutse! Saatanate "dramaatilisele õhti-
le"! Tuleb meele, et unustasin kaasa võtmata raha
arvates n... suurat läbi. S...
da surres, sest rahamott pödes ümme revolutsioon:
töbe.

"Kas saatanad jätvad maha varguse, et aural
teel hankarad raha koguma?"

"Ei sunda mu. Se me me: stin patent luvne!"

"Kas piletitä põrgu ei pääse?"

Ei."

"Lippa siis edasi, tõbras!"

Antan: "Mina põrgu? Hui, kus siis parem? Sunda
shu runda "patente". Olen ju vaim, ning ümme pra-
gu pole kitsas lähipingemiseis."

Ülehomme õhtu 11.
13.

Olirin teed pörgu. Kiisin mõneltki, kuid teevad fotrat grimassi, pöuisedes ja kokkumullt selga pöördes, nagu oleksin tõbine.

„Fotrad, sääl „dramaatiline õhtu“! Suurepäraline, lõ-
rus saatamiste muusika saatel! Ning naised, need küllused
õhoin iludused! Mõnda lähen, võtan väi ingl: teepühiks!“ ka
sendan pööraselt.

Viimars öelolause paristvat pörgu; kusagil jaa
kaldal; kenas pargis.

Siis taipa. Näen maaga ühelaadilisi; üülline siis
pörgu? Fühendatuse välgele majale, kivist katuselga.
Lustun hoone.

Rünnid suurepäraseid ent arutu palju. Parvett usalt
Salaja püüan saali silmitseda. See koronis: naised kuld-
taas ilustatud, ning ahjud välged, pleekinud inimese lu-
ha; määratud peeglid ripuvad lugematult hulgas, ning
seinu naunistavad antiikilma jumalate kujud. Oh
need elavad siis surnud, ei suuda vahet teha.

Oh, üürine pilge: kuradid austavad jumalaid, ja
sibralikus suhtes nendega.

Fahin aste piletit.

„Sõit müüdnud“, vastatakse.

„Narriol, laskrite müüdnud müüd korpuse müüdnud ra-
lada 10 manna“, müöten.

„Kus jõe juht?“

Fühendatuse sellegile daamile, kel pääd ei
loor, ent koha s-harvas, et meele tuleb pööritus rööb

Ku korsten.

"Palun andatud kurat, kas ei nuretsuks Te uulle po-
lti?"

"Kes oleks?"

"Palu kuul võivas?"

"Siis?"

"Taaret kartels-
mess, alles hilju-
ti surnud?"

"Kes tekitab
leid?"

"Saatan, kel
põrakupõlv laza."

"Ja piletit
ei annud?"

"Siis ka si mi-
nema?"

"Uga näis
preili kurat,"
üllel, paistades
ta roobilist mas-
põrgus! aga milline? Kihulatareid vältis ja püüdis."

Daam pööreb selja, ning läheb. Sammun kann-
kul, püüdes pihku ta lohiserat händar, ent astun väimars
vallasuses sellele.

Rööga tal.

ki, ning püü-
dades kühvast
käsi.

"Nah?"

"Palgi pileteid
oli?"

80!"

"Nii vähe! Ja
kaagutakse ka-
ga olukas, deo-
maastilise õhku
ga." Ulevõite pa-
reid võinud iin-
likult teostada,
keda soovite nä-
ha sarn. Aknad
naised kriivab
ige hing. "Püü-
"

"Kasem kojameest Teid välja visata, kui hingu ei laiku!" kirjendab.

"Palun! ära ole liig veetlev, et ei saadaks laiku-
da. Uskuge, saatan, armastan Teid!"

Näärab lõbusalt, olitades uue hinge.

Näen korraga enda sõpra.

"Kust sina said?" hüüab plehku protses kuradi käes-
lest

"Tulin piitavlikult kojameheks pörgu."

"Käa sõber, unustas mulle pileti, sest müüdid kõik."

"Mulle endalegi ei antud, olgugi et nende soppa pean
lõpmata koristama. Tule kõrvale," soovistab sina.

"Säh! said salaja kabinetiist, regulaarne tempelpulga,
ning valustasid ise piletid ja naagu õnnesa - kass."

"Täna!"

Tahan küsida veel sõbralt midagi, kuid salakommi mate-
kand liigub ja viib ta ära.

bitan pidu.

Uue.

2.11.23.

(järgneb).

Kirjavastused.

É.P. - Üks sulajoonistus: iluud - teine ei iluud.

Lua - tsalt sohistus iluud - walt ei iluud.

H. Veto. - "Edas noored!" ja "Paala wants" - mit-
hää, puudub värsimõtt. - Ei iluud.

Vastutav toimetaja: Ed. Uren.

Väljaandjad: Noorteühingud "Huviline" ja "Mõis."

